Tržič. Kurnikova hiša (pri Rodarju, Kurnikova 2), predtrška nogavičarska hiša iz zač. 18. stol., roj. hiša ljudskega pesnika V. Kurnika in brata Fortunata, zbiralca nar. blaga, in čitalniško zbirališče rodoljubov, ostala skoraj nespremenjena. Ohranjeni črni kuhinji spodaj in »na vrhu«. Obilo okrašenih lesenih delov in muzejsko uporabnih predmetov. Lastnica odstopila hišo občini za muzej (nogavičarstvo, kolarstvo, čitalništvo, delo obeh Kurnikov). 1964 obnovljen gank, 1965 se lotimo strehe. — J. Š.

Ulovka nad Vrhniko. Nenadzorovano postavljanje počitniških hišic ogrožalo lepoto hribovite pokrajine. Zavod za sp. v. Lj. na pobudo obč. sk. Vrhnika izdelal urbanistični program z varstvenim režimom za področje Jamnika pod Ulovko. Predvideni 3 zaselki poč. hišic (pri Jamniku, Podulovka in nad Logarjem), po elementih in načinu obdelave prilagojenih tamošnjemu tipu stavb, postavljenih pa v obrobni pas gozdnih sestojev na sev. pobočju Ulovke. Gradb. material: les, kamen in opeka; s plazmo zariban apnen omet, smrekov opaž s pokončnimi stiki, elektrovod v zemeljskem kablu; kritina: star bobrovec, slama, skodle ali rombasti cementni strešniki. — Program ohranja in regenerira sedanje kmetije z gospodarskimi poslopji, ki z visokim čelnim opažem poudarjajo samosvojost stavbarstva tega hribovitega okoliša. — V. K.

Viševk pri Ložu. Na željo obč. sk. Cerknica Zavod za sp. v. Lj. 1964 prosil Sklad SRS za posp. kult. dej. za participacijo pri obnovi lesene, s slamo krite kmečke hiše, ki nezadržno propada. Obč. sk. pozneje sporočila, da nima denarja za to. — A. B.

Zali Log. Spomladi 1964 Zavod za sp. v. Lj. slučajno izvedel, da hoče Kraj. skupnost sezidati novo šolo na pobočju tik pred vasjo — nizko dvokapnico s salonitno kritino, s primorskim kaminom podobnimi dimniki in neprimernimi fasadami, ki bi poleg tega zakrivala pogled na slikovito, značilno in v Selški dolini še najbolj enotno naselje z visokimi kmečkimi hišami, s strmimi, s škriljem prekritimi dvokapnicami in živahnimi fasedami. Zavod sklical v vasi posvetovanje s predstavniki kraj. skupnosti, občine in projektanta. Izbrana nova lokacija na mestu velikega pa propadajočega gosp. poslopja nasproti vaške gostilne. Če tu postavijo v zunanjih sorazmerjih okolju prilagojen kult. dom, ta reši dvoje vprašanj. Navzdoči so predlog sprejeli. — A. B.

Zbilje. Kljub strožjemu varstvenemu režimu (gl. N. Šumi, Ureditveni načrt Zbiljskega jezera, VS 1959) poleti 1963 neprimerno adaptirali več kmečkih hiš. Nizki kmečki hiši z baročno oblikovanimi deli npr. prizidano nadstropje, manjši stavbi vzidali velika trodelna okna, poleg postavili standardno »predmestno vilo«. Obč. sk. Lj. Šiška ni obvestila zavoda o izdaji dovoljenj. Vsa dela izvedena v enem mesecu. Odkrili ob slučajnem ogledu. — A. B.